

TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS

Näyttöön perustuva toiminta väestön terveyden edistämässä

Erkki Vartiainen, ylikkohtaja, professori

Toimintaympäristön muuttuminen

Päätöksenteko perustuu tietoon (tiede)

Markkinavoimat
päättävät

Yhteisö vastaa
(julkinen sektori)

Päätöksenteko perustuu ”uskomuksiin”

Tiedon saatavuus

- Lääketieteellinen tieto on kohtuullisen ”helposti” saatavilla
 - Biolääketieteellinen tutkimus
 - Kohorttitutkimukset
 - Väestöjen vertailut
 - Kokeelliset tutkimusasetelmat

Peruskysymys kansanterveyden kannalta

- Milloin todistusaineisto on riittävä suositusten antamiseksi, toimintojen tai politiikan käynnistämiseksi
- Esimerkkejä:
 - Pohjois-Karjala projekti
 - Allergia ja astmaohjelma
 - Koko kansan rokottaminen

Yhteiskunnalliset vaikutukset

- Erittäin paljon vaikeampi arvioida tieteellisesti
 - Usein monimutkainen vaikutusketju
- Todistusaineisto perustuu usein yhdessä maassa tehtyihin toimenpiteisiin ja vaikutusten seurantaan
- Johtopäätösten tekeminen on varmempaa, jos sama vaikutus saadaan useassa eri maassa tai sama ilmiö toteutuu samassa maassa useasti
 - Hinnan vaikutus tupakointiin tai alkoholinkäyttöön
 - Passiivisen tupakoinnin rajoittaminen ja sydäninfarktit

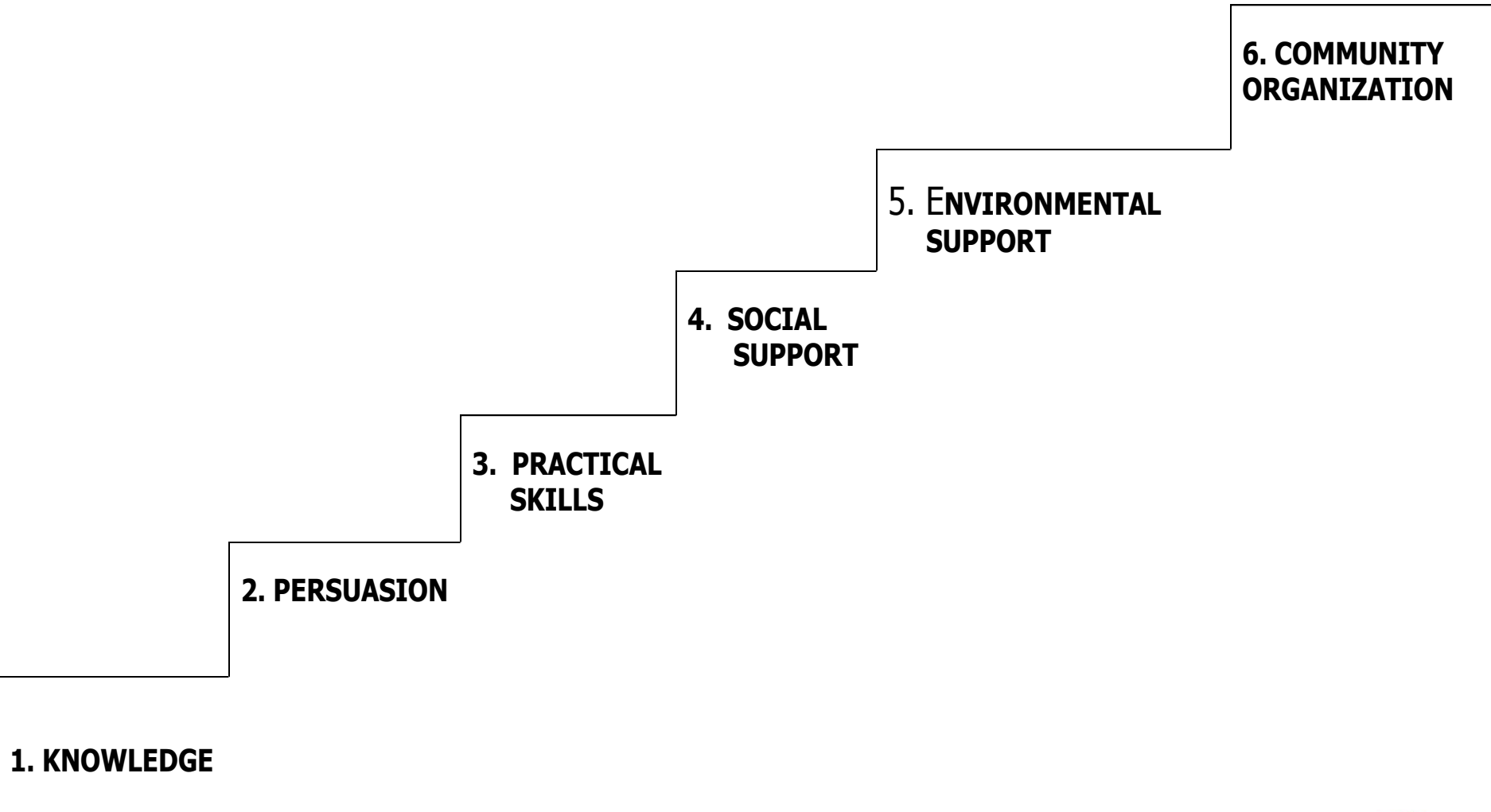

Perusongelma

- Usein yritetään tieteellisesti arvioida yhden toimenpiteen vaikutusta vaikka kyseessä on laaja yhteiskunnallinen muutos.
 - Tällaiset tutkimukset tuottavat usein negatiivisen tuloksen, jolloin voidaan tehdä väärä johtopäätös ettei toiminta kannata.

II. BEHAVIOUR MODIFICATION

- Tieteellinen tutkimus sekä lääketieteelliseltä että yhteiskunnalliselta kannalta on keskeistä järkevän terveyden edistämisen toteuttamiseksi.
- Tutkimustietoa tulee käyttää tehokkaasti päätöksenteon apuna, mutta se ei voi olla ainut päätöksentekoon vaikuttava tekijä.
- Tarvitaan sekä tietoon perustuvia käytäntöjä että käytäntöön perustuvaa tietoa

Kiitos !

